

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/87

KARAR NO : 1987/90

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Oruç Akgün ve Şükran Akgün

O L A Y : 2.6.1980 günü, sanıkların adam öldürmek suçundan dolayı aranmakta olan iki kişiyi evlerinde barındırarak hükümetin yapacağı tahkikata karşı suçluları gizledikleri ve böylece cürüm işleyenleri saklamak suçunu işledikleri ileri sürülerek eylemlerine uyan TCK.nun 296/1. maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle Iğdır C. Savcılığınca düzenlenen 3.6.1980 günlü, 1980/320 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Iğdır Asliye Ceza Mahkemesi; 2.12.1985 gününde, 1980/168-1985/397 sayılı ile; davanın sıkıyönetim askerî mahkemesinde görülüp görülmeyeceği yolunda sıkıyönetim komutanlığından görüş alındığı ve komutanlığın davaya sıkıyönetim askerî mahkemesinde bakılmasını uygun gördüğü, bu itibarla 1402 sayılı Kanunun 13. ve 15. maddelerine göre davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş ve anılan karar temyiz edilmemek suretiyle 8.6.1987 gününde kesinleşmiştir.

Erzincan 1 Nolu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi; 21.7.1987 gününde, 1987/56-37 sayılı ile; 1402 sayılı Kanunun 23. maddesine göre davada mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş ve bu karar da temyiz edilmemek suretiyle 10.9.1987 gününde kesinleşmiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen plumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur. Dosya Erzincan Sıkıyönetim Askerî Savcılığının 10.9.1987 günlü, 1987/23 sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Casim Yılmaz, Dr. Önder Ayhan, Ersin Eserol ve Duran Dinçer'in katılmaları ile yaptığı 19.10.1987 günlü toplantıda geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Faik Yıldız'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 2.6.1980 günü Kars ili Iğdır ilçesinde işlenmiş, bu ilde işlenen suç-

lar yönünden görevli Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin kurulu olduğu Erzurum ilinde 19.11.1985 günü sıkıyönetimin kaldırılması ve sıkıyönetim mahkemesinin lağvı üzerine dosyanın intikal ettiği Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesinin kurulu bulunduğu Erzincan ilinde de sıkıyönetimin 19.7.1985 tarihinden itibaren kaldırılmış olması karşısında, görev sorununun çözümünde 1402 sayılı Kanunun 23. maddesinin gözönünde bulundurulması gerekmektedir.

Sıkıyönetimin kaldırılması halinde sıkıyönetim askerî mahkemelerinin görev ve yetkilerini belirleyen 1402 sayılı Kanunun 23. maddesine göre; sıkıyönetimin kaldırılması durumunda, sıkıyönetim askerî mahkemelerinde görülmekte bulunan davalar sonuçlandırılacak, kamu davası açılmamış dosyalar ile, duruşmanın tatiline karar verilmiş davalar görevli ve yetkili merciiilere intikal ettirilecektir. Bu maddede açıklandığı üzere; sıkıyönetimin kalkmasından sonra sıkıyönetim askerî mahkemelerine yeni bir kamu davası açılması veya adli yargı yerlerinin görevsizlik kararı ile dahi olsa bu mahkemelere intikal eden davaların anılan mahkemelerde görülebilmesi kanunen mümkün değildir.

Olayda, Iğdır Asliye Ceza Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının 8.6.1987 tarihinde kesinleşmesi, suç yeri itibariyle Kars ilinde işlenen suçlar yönünden görevli ve yetkili Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin kurulu bulunduğu Erzurum ilinde sıkıyönetimin 19.11.1985 de kaldırılmış olması ve bu mahkemenin 15.3.1987 de lağvı üzerine dosyanın intikal ettiği Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin kurulu bulunduğu Erzincan ilinde de keza sıkıyönetimin 19.7.1985 tarihinde kaldırılmış bulunması karşısında; bu tarihten sonra bu ilde kurulu ve Kars İli Iğdır İlçesinde işlenen suçlar yönünden görevli ve yetkili sıkıyönetim askerî mahkemesine kamu davası açılmayacağına göre davanın sıkıyönetim askerî mahkemesinde görülmesi olanağı yoktur.

Bu nedenlerle davanın adli yargı yerinde görülmesine ve Iğdır Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2.12.1985 günlü, 1980/168-1985/397 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

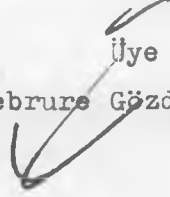
.../....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adlî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle Iğdır Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2.12.1985 günlü, 1980/168-1985/397 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

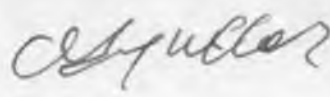
Başkan
Selahattin Metin

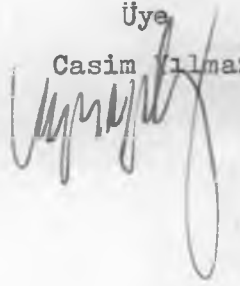
Üye
Mebrure Gözdemir

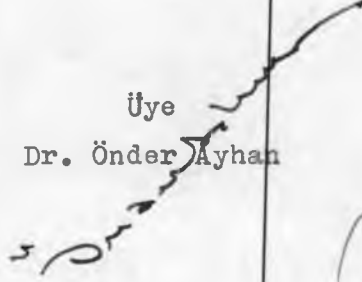
Üye
Adnan Hamzaoğulları

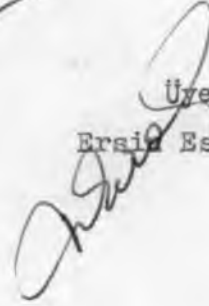
Üye
Casim Yılmaz

Üye
Dr. Önder Ayhan

Üye
Ersin Eserol

Üye
Orhan Dincer

h.c. 4/11

1/9